

In memoriam

Met het overlijden van Prof. Dr. Alle Groen op zaterdag 9 september 2006 is helaas alweer een gedeelte afgesloten van het tijdperk van de klinisch-chemische pioniers in Nederland. Weinigen van de huidige zittende klinisch chemici zullen hem in hun actieve loopbaan hebben meegemaakt, want het is intussen reeds 26 jaar geleden dat hij de pensioengerechtigde leeftijd bereikte en daarmee afscheid nam van zijn Centraal Klinisch Chemisch Laboratorium van het Academisch Ziekenhuis Groningen.

De arts-farmaceut Alle Groen trad op 1 juli 1950 in dienst van het toenmalige Algemeen Provinciaal-, Stads- en Academisch Ziekenhuis (APSAZ) als 'geneesheer in algemene dienst'. Op 1 februari 1952 werd hij benoemd tot hoofd van het Centraal Laboratorium en op 6 juni 1956 promoveerde hij op het proefschrift 'De pathogenese van het congenitale adrenogenitaalsyndroom'. Zijn laboratorium was aanvankelijk ingericht op de zolder van de afdeling Oogheelkundige. Het bestond uit een ruimte van 8 x 7 meter, met een personeelsbestand van 1 laboratoriumarts, 14 analisten en 3 hulpkrachten. In 1953 bedroeg het aantal verrichtingen 31.050. Bij zijn vertrek in 1980 was dat opgelopen tot 3.164.000 bepalingen en liet hij een in hoge mate gemechaniseerd en geautomatiseerd C.K.C.L. achter, dat ruimtelijk beschikte over een groot deel van de 'voormalige Interne Geneeskunde' en eveneens verspreid was over diverse dependances in de klinieken. Het personeelsbestand bedroeg 174 medewerkers, waaronder 5 erkend kli-

nisch chemici. In 1969 werd hij lector, en later hoogleraar, aan de toenmalige subfaculteit Farmacie, alwaar hij o.a. het college pathofysiologie gaf en één van de gangmakers was in de toen zeer hechte groep van hoogleraren binnen de farmacie. Met de oprichting en de ondersteuning van het 'Huisartsenlaboratorium' (huidige 'LabNoord') in Groningen toonde hij zich niet alleen een krachtig pleitbezorger voor de klinische chemie in een academische setting. Hij werd medeoprichter van de SAN en fungeerde jarenlang als hun voorzitter. Het werden initiatieven die in zijn tijd niet op ruime bijval hebben mogen rekenen.

Als mens is prof. Groen altijd een hechte band blijven onderhouden met de collega's en medewerkers van het eerste uur waarmee hij was begonnen in het APSAZ en onder de hanenbalken van de Oogheelkunde. Als manager kon hij goed luisteren en liet hij je niet zelden volledig uitspreken om als afsluiting te melden dat hij de onderhavige kwestie reeds (op zijn manier) had opgelost. In deze oplossing waren de persoonlijke banden in de toen nog weinig geïndividualiseerde maatschappij belangrijk. Als hoogleraar was hij nu niet direct een wetenschapper, maar heeft hij velen binnen zijn organisatie de mogelijkheid gegeven zich wetenschappelijk te ontplooiën. Daarbij liet hij zich niet leiden door de gevestigde opinie, en zo werd zijn lab het eerste dat in Nederland een SMA-C ('Sequential Multiple Analyzer plus Computer') aanschafte, bloeide de afdeling 'bijzondere bepalingen' en werden we het eerste klinisch-chemisch laboratorium in Nederland dat een massaspectrometer ging gebruiken voor routinedoeleinden.

Tot het laatst toe bleef hij geïnteresseerd in het wel en wee van de klinische chemie in Nederland en het UMCG, en hoe het met 'zijn' jongens en meisjes ging. Daarbij had hij duidelijk moeite met de huidige tijd. Hij las alles wat hem onder ogen kwam, wist wie wat had gepubliceerd en vroeg enkele maanden geleden nog inzage in de nieuwe lijst met referentiewaarden waarover hij had gelezen in de 'Polsslag', de maandelijkse uitgave van het UMCG. De laatste jaren moest hij steeds meer inboeten op zijn gezondheid en dat ging deze immer vitale man niet eenvoudig af. Na zijn beroerte vorig jaar heeft hij met zijn familie afgesproken dat hij 'geen toestanden wilde bij zijn overlijden' en dat tekent deze Groninger in hart en nieren zoals hij was. Met hem verliezen we een bijzonder mens, klinisch chemicus en opleider. Een pionier van het eerste uur, die vanwege zijn kennis en gezag op natuurlijke wijze respect afdwong.

Groningen, Frits A.J. Muskiert
namens (oud) collega's, medewerkers en leerlingen